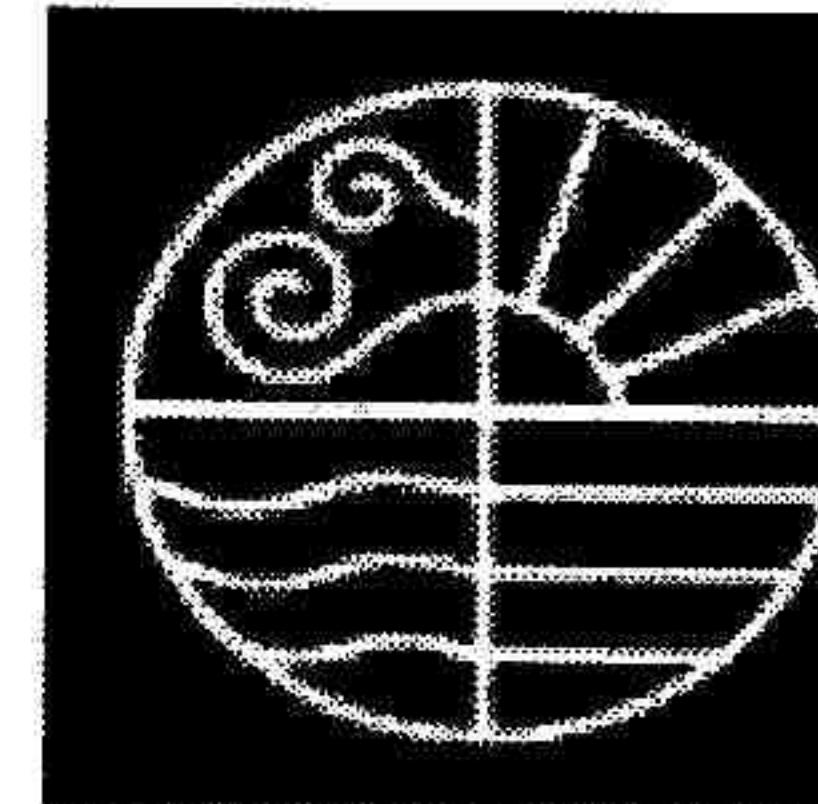

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ &
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΛΛΑΓΗΣ

8 / 1

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

**ΓΡΑΦΕΙΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**
Αμαλιάδος 17 – Αμπελόκηποι
115 23 - Αθήνα
Τηλ. 210 64 00 015
Fax. 210 64 29 137
E-mail: vouli1@prv.ypeka.gr

Αθήνα 8/1/2013
Αρ.Πρωτ: 708/Β

**ΠΡΟΣ τη
ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Τμήμα Ερωτήσεων**

KOIN:

1. Βουλευτές κ.κ.
  - † Πετράκο Αθανάσιο
  - Ουζουνίδου Ευγενία
  - Διώτη Ηρώ
  - Ζαχαριά Κων/νο
  - Κοδέλα Δημήτριο
  - Αλεξόπουλο Απόστολο
  - Ιγγλέζη Αικατερίνη
  - Θεοπερφάτου Αφροδίτη
  - Καφαντάρη Χαρά
2. Υπουργείο Εσωτερικών
Γραφείο Υπουργού
3. Υπουργείο Ανάπτυξης,
Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών,
Μεταφορών και Δικτύων
Γραφείο Υπουργού

Θέμα : «Απάντηση σε Ερώτηση»

Σχετ: Η με αρ. πρωτ. 5179/14-12-2012 Ερώτηση

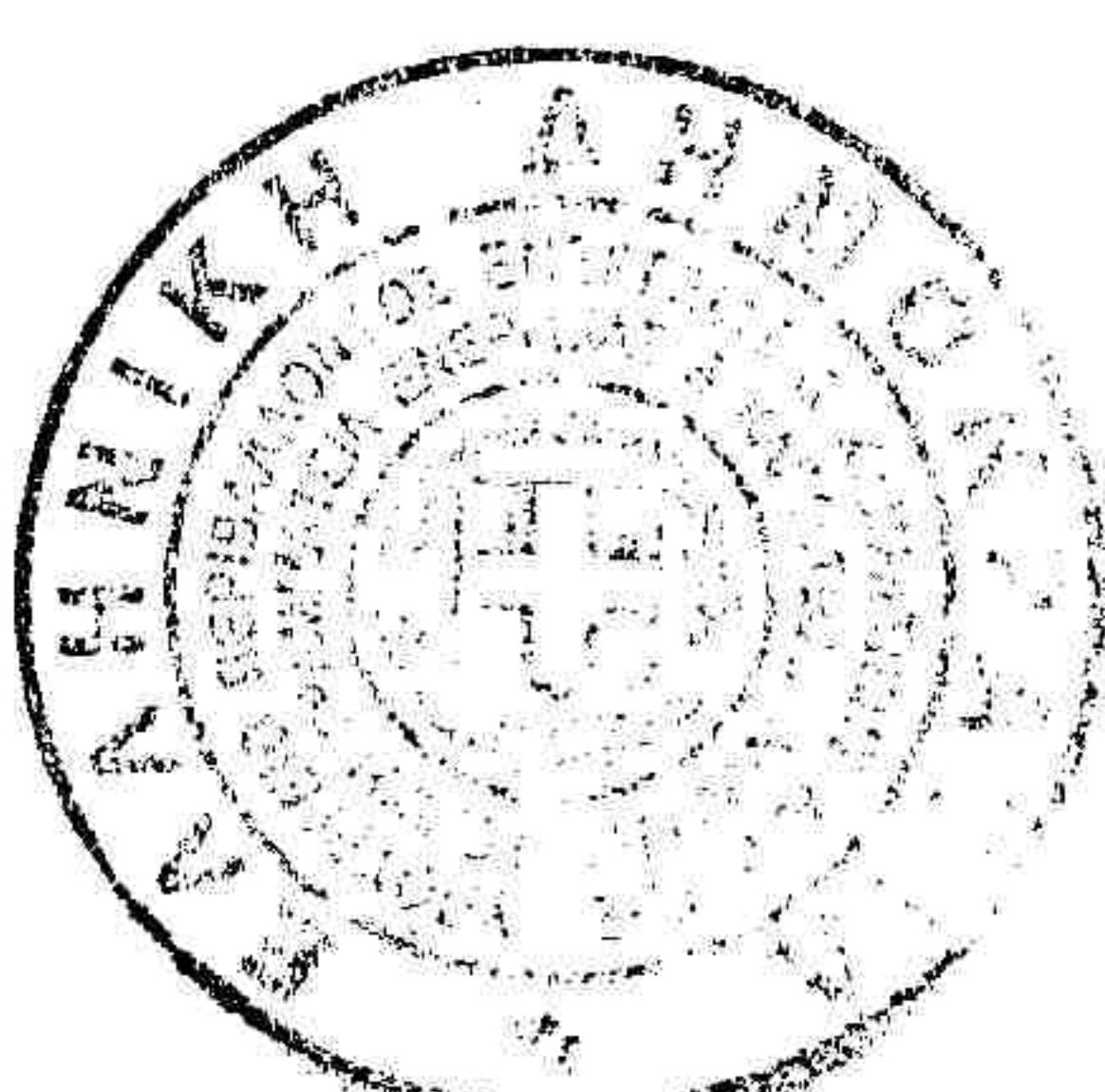
Σε απάντηση της Ερώτησης με αρ. πρωτ. 5179/14-12-2012 που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από τους ανωτέρω Βουλευτές, επισυνάπτουμε για πληρέστερη ενημέρωση της Βουλής τα έγγραφα των καθ' ύλιν αρμοδίων Υπηρεσιών του ΥΠΕΚΑ.

Συνημμένα:

- Το α.π. ΥΑΠΕ/Φ.38/24/οικ.197/7-1-2012 έγγραφο Γεν. Γραμμ. Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
- Το α.π. 203888/20-12-2012 έγγραφο Ειδικής Υπηρεσίας Περιβάλλοντος/ ΥΠΕΚΑ
- Το α.π. 63085/18-12-2012 έγγραφο Δ/νσης Χωροταξίας /ΥΠΕΚΑ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΣΗΜΑΚΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΕΠΟΠΤΙΑΚΗΣ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ
σ.ο.
Α. ΜΑΣΤΟΗΑΝΤΖΑΚΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΛΛΑΓΗΣ**

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΩΝ
ΓΙΑ ΕΡΓΑ Α.Π.Ε.

Αθήνα, 7 Ιανουαρίου 2013
Αρ. Πρωτ.: ΥΑΠΕ/Φ38/24/οικ.197

**ΠΡΟΣ : Διεύθυνση Οργάνωσης
Τμήμα Νομοθετικού Συντονισμού
Και Κοινοβουλευτικού Ελέγχου**

Ταχ. Δ/νση : Μεσογείων 119
Ταχ. Κώδικας : 101 92 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες : I. Τσελίκης
Τηλ. : 210-69.69.445
Fax : 210-69.69.448
E-mail : tselikisi@eka.ypeka.gr

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αρ. 5179/14.12.2012 Ερώτηση των κ.κ. βουλευτών Α. Πετράκου, Ε. Ουζουνίδου, Η. Διώτη, κ. Ζαχαριά, Δ. Κοδέλα, Α. Αλεξόπουλου, Α. Ιγγλεζη, Α. Θεοπεφτάτου, Χ. Καφαντάρη.

Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της υπηρεσίας μας, σας ενημερώνουμε ότι η προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) στη χώρα αποτελεί περιβαλλοντική και ενεργειακή προτεραιότητα υψηλής σημασίας για την προστασία του κλίματος, σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 1 του ν.3468/2006 (Φ.Ε.Κ. 129 Α') για την "Επιτάχυνση της σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 1 του ν.3468/2006 (Φ.Ε.Κ. 129 Α') για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής", ανάπτυξης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής", όπως έχει τροποποιηθεί με το ν.3851/2010 (Φ.Ε.Κ. 85 Α'). Με βάση το ίδιο άρθρο προβλέπεται συμμετοχή της ενέργειας που παράγεται από ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας σε ποσοστό 20% μέχρι το 2020 και καθορίζεται επιμέρους στόχος συμμετοχής της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από Α.Π.Ε. στην ακαθάριστη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας σε ποσοστό τουλάχιστον 40%.

Βάσει των ανωτέρω προβλέψεων του θεσμικού πλαισίου, διαμορφώθηκε το Εθνικό Σχέδιο Δράσης (Ε.Σ.Δ.) για τις Α.Π.Ε. που υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Ιούλιο του 2010, όπως όριζε η Οδηγία 2009/28/EK. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τις Α.Π.Ε. αποτελεί τον χάρτη ενεργειακής πορείας της χώρας και προδιαγράφει το απαιτούμενο ενεργειακό μήγμα, την ανάπτυξη του στον χρόνο και τον όγκο των επενδύσεων που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων.

Για την επίτευξη των στόχων έχει θεσπιστεί **πλαίσιο αδειοδότησης σταθμών Α.Π.Ε.** που λαμβάνει υπόψη όλες τις σχετικές παραμέτρους, μεταξύ των οποίων περιβαλλοντικές και χωροταξικές. Το εν λόγω πλαίσιο εφαρμόζεται και για την αξιολόγηση των επενδύσεων που υπάγονται στις διαδικασίες ταχείας αξιολόγησης (fast track) χωρίς να παρακάμπτεται κάποιο από τα στάδια αδειοδότησης. Περαιτέρω, θα πρέπει να τονιστεί ότι στο θεσμικό πλαίσιο δεν υφίστανται διατάξεις διακριτικής μεταχείρισης μεταξύ επενδύσεων που αφορούν σε μεγάλα έργα Α.Π.Ε. έναντι επενδύσεων που αφορούν σε μικρότερα έργα Α.Π.Ε., τουναντίον έργα μικρής ισχύος (φωτοβολταϊκά-ηλιοθερμικά έως 1MW, αιολικά έως 100 kW, βιομάζα-βιοαέριο έως 1 MW, γεωθερμικά έως 0,5 MW, Σ.Η.Θ.Υ.Α. έως 1MW) εξαιρούνται από την υποχρέωση να λάβουν άδεια παραγωγής. Επιπλέον, εξαιρούνται από την υποχρέωση έκδοσης απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Έργων (Ε.Π.Ο.) φωτοβολταϊκοί-ηλιοθερμικοί σταθμοί έως 0,5 MW, αιολικοί σταθμοί έως 20 kW, σταθμοί βιομάζας-βιοαερίου έως 0,5 MW και γεωθερμικοί σταθμοί έως 0,5 MW.

Σύμφωνα με το ν. 3468/2006 (Φ.Ε.Κ. Α' 129), άρθρ. 3, παρ. 1, όπως έχει τροποποιηθεί από τον πρόσφατο ν. 3851/2010 (Φ.Ε.Κ. Α' 85) «Επιτάχυνση της ανάπτυξης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και άλλες διατάξεις σε θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής», για την χορήγηση των **αδειών παραγωγής** αρμόδια είναι η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.). Μεταξύ άλλων τα κριτήρια που ελέγχει η Ρ.Α.Ε. για τη χορήγηση των αδειών παραγωγής περιλαμβάνουν την εν γένει ασφάλεια των εγκαταστάσεων και του σχετικού εξοπλισμού του Συστήματος και του Δικτύου, την ενεργειακή αποδοτικότητα των έργων, την εξασφάλιση ότι τη δυνατότητα εξασφάλισης του δικαιώματος χρήσης της θέσης εγκατάστασης των έργων, τη δυνατότητα υλοποίησης των έργων σε συμμόρφωση με το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Α.Π.Ε. και ειδικότερα με τις διατάξεις του για τις περιοχές αποκλεισμού χωροθέτησης εγκαταστάσεων Α.Π.Ε., εφόσον οι περιοχές αυτές έχουν οριοθετηθεί κατά τρόπο ειδικό και συγκεκριμένο, καθώς και τις διατάξεις του για τον έλεγχο της φέρουσας ικανότητας στις περιοχές που επιτρέπονται Α.Π.Ε., ώστε να διασφαλίζεται η κατ' αρχήν προστασία του περιβάλλοντος και η συμβατότητα του έργου με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την επίτευξη των στόχων που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 3468/2006. Η ολοκληρωμένη αξιολόγηση των έργων από τη Ρ.Α.Ε. γίνεται βάσει των όσων προβλέπονται στο Νέο Κανονισμό Αδειών Παραγωγής ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. (Φ.Ε.Κ. 2373 Β' /25.10.2011).

Η εκτίμηση των **περιβαλλοντικών επιπτώσεων** βάσει των διατάξεων του ν. 3851/2010, δεν περιλαμβάνεται στα κριτήρια αξιολόγησης των αιτήσεων για χορήγηση **άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας** από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας. Η περιβαλλοντική αξιολόγηση λαμβάνει χώρα, κατά τη διαδικασία έκδοσης της άδειας εγκατάστασης, με την υποβολή Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή και την Εγκριση των σχετικών Περιβαλλοντικών Όρων (Ε.Π.Ο.) εγκατάστασης και λειτουργίας.

Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτού που ισχύει από το 2008 (Αρ. Απ. 49828/2464/3.12.2008, Φ.Ε.Κ. Β') δίνει κατευθύνσεις για τη ρύθμιση των ζητημάτων χωροθέτησης και εγκατάστασης έργων Α.Π.Ε. και για την εφαρμογή των πολιτικών προώθησης τους, λαμβάνοντας υπόψη τις πιθανές επιπτώσεις τους στο φυσικό και ανθρώπινες περιβάλλον. Έτσι προβλέπονται κατ' αρχάς συγκεκριμένα κριτήρια χωροθέτησης σταθμών εκμετάλλευσης της αιολικής (αρ. 4,5,6,7,8,9,10,11) και ηλιακής (αρ.17) ενέργειας και προσδιορίζονται ρητά **περιοχές αποκλεισμού και ζώνες ασυμβατότητας** για την εγκατάσταση έργων παραγωγής ενέργειας από αιολικούς (αρ.6) και ηλιακούς σταθμούς (αρ.17, παρ.2).

Επιπλέον στο Ειδικό Χωροταξικό γίνεται ειδική μνεία στη **φέρουσα ικανότητα των Ο.Τ.Α.** δηλαδή στο μέγιστο αριθμό τυπικών ανεμογεννητριών που επιτρέπεται να εγκατασταθούν σε μια ενότητα χώρου, δημιουργώντας έτσι δικλείδες ασφαλείας για τις μικρότερες δυνατές επιπτώσεις από την εγκατάσταση ανεμογεννητριών στο χώρο, στο τοπίο και στο περιβάλλον. Μάλιστα στο αρ. 7 που αναφέρεται στα Ειδικά κριτήρια χωροθέτησης αιολικών μονάδων στην ηπειρωτική χώρα, προβλέπεται ότι για τη χωροθέτηση τους πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το μέγιστο επιτρεπόμενο ποσοστό κάλυψης εδαφών σε επίπεδο πρωτοβάθμιου Ο.Τ.Α., το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει το 8% της έκτασης ανά Ο.Τ.Α., δηλαδή 1,05 τυπικές ανεμογεννήτριες/1000 στρέμματα, σε περιοχές χαρακτηρισμένες ως Π.Α.Π. (Περιοχές Αιολικής Προτεραιότητα) και 5% της έκτασης ανά Ο.Τ.Α., δηλαδή 0,66 τυπικές ανεμογεννήτριες/1000 στρέμματα, σε περιοχές χαρακτηρισμένες ως Π.Α.Κ. (Περιοχές Αιολικής Καταλληλότητας). Τα πιο πάνω ποσοστά κάλυψης μπορεί να αυξάνονται έως και 30% για τις περιοχές Π.Α.Π. ή 50% για τις περιοχές Π.Α.Κ., ανά πρωτοβάθμιο Ο.Τ.Α., ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Οικείου Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου, η οποία παρέχεται για όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής των σχετικών εγκαταστάσεων και πάντως για χρονικό διάστημα τουλάχιστον ίσο με το χρόνο σχετικών αδειών παραγωγής (25 έτη). Η ρύθμιση αυτή αποτρέπει την μεγάλη διαμετάβολη ανεμογεννητριών εντός των ορίων κάθε ενός Ο.Τ.Α. και έτσι αποφεύγεται η υπερβολή ποσού στο τοπίο. Παράλληλα, προβλέπονται και συγκεκριμένα κριτήρια ένταξης των ανεμογεννητριών στο τοπίο σύμφωνα με εφαρμογή των κανόνων που ορίζονται στο παράρτημα IV.

Πιλαιτέρω, με το άρθρο 9 του ν. 3851/2010 δίνονται σαφείς κατευθύνσεις βάσει των οποίων διενεργείται ο περιφερειακός χωροταξικός σχεδιασμός σχετικά με την εγκατάσταση έργων Α.Π.Ε. και ορίζεται ότι τα Περιφερειακά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης περιλαμβάνουν τις κατευθύνσεις και τα προγραμματικά πλαίσια για τη βιώσιμη αξιοποίηση του ενεργειακού δυναμικού των περιφερειών, με προτεραιότητα στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 8 του 1650/1986, όπως ισχύει, και τις παραγράφους 1 εδάφιο δ' και 2 εδάφιο ιβ' του άρθρου 2 του ν. 2742/1999. Επιπρόσθετα, μεταξύ άλλων, καθορίστηκαν «περιοχές αποκλεισμού και ζώνες ασυμβατότητας» για έργα Α.Π.Ε., στη βάση της αρχής ότι οι Α.Π.Ε. συνιστούν περιβαλλοντικά φιλικές μορφές ενέργειας που μπορούν να χωροθετούνται ευρέως στις υπόλοιπες περιοχές ως μέσο για την προστασία του κλίματος. Έτσι, βάσει της παρ.6, του άρθρου 19 του νόμου 1650/1986, όπως τροποποιήθηκε με τον ν.3851/2010, είναι δυνατή η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. στις περιοχές των παραγράφων 3, 4 και 5 του εν λόγω άρθρου, δηλαδή σε εθνικά πάρκα, σε προστατευόμενους φυσικούς σχηματισμούς και σε περιοχές οικοανάπτυξης, καθώς και στις γειτονικές εκτάσεις αυτών, εφόσον με τους όρους και τις προϋποθέσεις που θα καθορίζονται στα πλαίσια της έγκρισης περιβαλλοντικών όρων του σταθμού διασφαλίζεται η διατήρηση του προστατευόμενου αντικειμένου της περιοχής. Από τις ανωτέρω περιοχές εξαιρούνται πιθανά τμήματα που αποτελούν περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης, υγρότοποι Διεθνούς Σημασίας (υγρότοποι RAMSAR) και οικότοποι προτεραιότητας περιοχών της επικράτειας που έχουν ενταχθεί στο δίκτυο ΦΥΣΗ 2000 σύμφωνα με την απόφαση 2006/13/EK της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας Ε.Π.Ο. και εφόσον ο φάκελος της Μ.Π.Ε. κριθεί πλήρης, η Μ.Π.Ε. διαβιβάζεται στα **οικεία Περιφερειακά Συμβούλια για δημοσιοποίηση και ενημέρωση του κοινού καθώς και στις συναρμόδιες Υπηρεσίες για κατάθεση των απόψεών τους, σύμφωνα με την κείμενη περιβαλλοντική νομοθεσία**. Η οριστική απόφαση της Διοίκησης για την υλοποίηση των προτεινόμενων έργων, θα ληφθεί μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης με το κοινό και τις Υπηρεσίες και με την έκδοση των Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων των έργων αυτών.

Με βάση όλα τα ανωτέρω είναι σαφές ότι έχει διαμορφωθεί το γενικό πλαίσιο χωροθέτησης έργων Α.Π.Ε. σε κάθε περιοχή της χώρας, και προφανώς αυτό αφορά και στην Πελοπόννησο, και έχουν δοθεί οι κατευθύνσεις για την εναρμόνιση όλων των τοπικών ή υπερτοπικών χωροταξικών σχεδίων που θα ορίζουν λεπτομερώς τις βέλτιστες περιοχές χωροθέτησης των έργων. Επομένως η εγκατάσταση των έργων αυτών δεν γίνεται ούτε άκριτα, ούτε με έλλειψη περιβαλλοντικής ευαισθησίας και συνείδησης, ούτε εις βάρος του πρωτογενούς και του τουριστικού τομέα. Στόχος είναι η ενεργειακή αναβάθμιση της χώρας, που θα προσδώσει νέες αναπτυξιακές δυνατότητες σε πολλά πεδία δραστηριότητας, παράλληλα με τη διατήρηση της φυσιογνωμίας και την προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντός του.

Επιπρόσθετα θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι η Ρ.Α.Ε., στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, και σύμφωνα με τη διάταξη της παρ.1 του άρ.8 του «Κανονισμού Αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με χρήση Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.» (Φ.Ε.Κ. Β' 2373/25.10.2011), σχετικά με τον καθορισμό περιοχών του Συστήματος Μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας ως κορεσμένων, χαρακτήρισε με την υπ' αριθμ. 699/01.08.2012 Απόφασή της, όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 823/10.10.2012 όμοια, την **Πελοπόννησο ως περιοχή με κορεσμένο δίκτυο**. Στο πεδίο εφαρμογής της ανωτέρω απόφασης εντάσσονται όλες οι κατηγορίες έργων Α.Π.Ε. **εξαιρουμένων των φωτοβολταϊκών συστημάτων του Ειδικού Προγράμματος Στεγών**. Άλλωστε το Υ.Π.Ε.Κ.Α είχε εξαρέσει τα Φ/Β του Ειδικού Προγράμματος από την Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Υ.Α.Π.Ε. /Φ1/2300/οικ.16932 για αναστολή διαδικασίας αδειοδότησης και χορήγησης προσφορών σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς.

Συμπερασματικά σημειώνεται ότι οι επενδύσεις σε έργα Α.Π.Ε. έχουν πολύ μεγάλη σημασία στη διατήρηση των ορυκτών πόρων που δεν είναι ανεξάντλητοι. Επιπλέον συγχρόνως στην οικονομία και συμβάλλουν στη μείωση της ενεργειακής εξάρτησης της χώρας.

Για περαιτέρω ενημέρωσή σας, σας διαβιβάζουμε το έγγραφο της Ρ.Α.Ε. με κωδικό Ο-53727/04.01.2013 και το υπ' αριθμ. πρωτ. Γρ.Δ/20418/19.12.2012 έγγραφο του Α.Δ.Μ.Η.Ε.

Ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας
Εξυπηρέτησης Επενδυτών για Έργα
Α.Π.Ε.

Δημήτρης Τσαλέμης

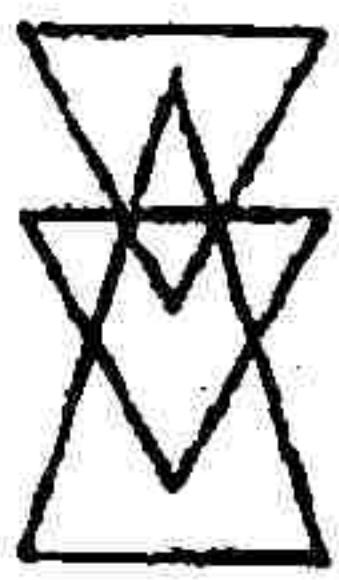
Συνημμένα:

1. Το από 04.01.2013 και με κωδικό Ο-53727 έγγραφο της Ρ.Α.Ε.
2. Το υπ' αριθμ. πρωτ. Γρ.Δ/20418/19.12.2012 έγγραφο του Α.Δ.Μ.Η.Ε.

Εσωτερική Διανομή:

3. Γραφείο Υπουργού (αριθμ. πρωτ. 708/Β/413/18.12.2012)
4. Γραφείο Υφυπουργού
5. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
6. Αυτοτελής Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Επενδυτών για έργα Α.Π.Ε. (3)
7. Διεύθυνση Οργάνωσης

ΑΔΜΗΕ

ΑΡ./ΗΜ.:ΓΡ.Δ/20418/19.12.2012

Προς : **κ. Ε. Λιβιεράτο**
Υπουργό Περιβάλλοντας Ενέργειας
και Κλιματικής Αλλαγής

Περίληψη : Σχέδια για Εγκατάσταση Β.Α.Π.Ε στην Πελοπόννησο.

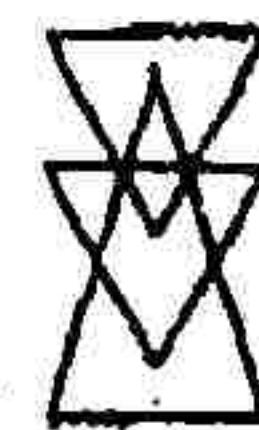
Σχετικά : Η υπ' αριθμ. 5179/14.12.2012 Ερώτηση των Βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ

Κύριε Υπουργέ,

Απαντώντας στη σχετική Ερώτηση, σας γνωρίζουμε τις απόψεις του ΑΔΜΗΕ σε θέματα αρμοδιότητάς μας :

- Ο ΑΔΜΗΕ έχει προγραμματίσει και υλοποιεί μεγάλης έκτασης έργα ανάπτυξης του Συστήματος Μεταφοράς στην Πελοπόννησο. Τα έργα αυτά αφορούν κυρίως την ανάπτυξη του Συστήματος Μεταφοράς υπερυψηλής τάσεως (400kV) σε δύο άξονες:
  - **Άξονας Α.** Περιλαμβάνει την ανάπτυξη διαδρόμου από το νέο ΚΥΤ στη Μεγαλόπολη (που είναι υπό κατασκευή) προς την περιοχή Πατρών, υποβρύχια ζεύξη 400kV Ρίου – Αντίρριου και από εκεί σύνδεση με το Σύστημα 400kV στην πλευρά του Αντίρριου.
  - **Άξονας Β.** Περιλαμβάνει τη σύνδεση του ΚΥΤ Μεγαλόπολης με το ΚΥΤ Κουμουνδούρου μέσω νέας ΓΜ 400kV με ενδιάμεσο νέο ΚΥΤ στην Κόρινθο.
- Η κατασκευή των έργων αυτών συμβάλει στην αύξηση της ασφάλειας τροφοδότησης της Πελοποννήσου και επιτρέπει την αύξηση της ικανότητας απομάστευσης ισχύος παραγωγής από συμβατικές μονάδες, καθώς και την εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ΑΠΕ εγκατεστημένης ισχύος της τάξεως των 2100 MW.

Οι υπηρεσίες του ΔΕΣΜΗΕ και της Γενικής Διναστικής Μεταφοράς της ΔΕΗ, οι δραστηριότητες των οποίων έχουν σήμερα ενσωματωθεί στον ΑΔΜΗΕ, έχουν έγκαιρα προχωρήσει, τόσο στο σχεδιασμό, όσο και στην έναρξη των εργασιών που απαιτούνται για την υλοποίηση αυτών των έργων. Στην υλοποίηση δύμας αυτών παρατηρούνται καθυστερήσεις λόγω εντονότατων αντιδράσεων κατοίκων, τοπικών φορέων και αρχών που εμπλέκονται στην αδειοδοτική διαδικασία. Ενδεικτικά αναφέρουμε, ότι για το κρισιμότατο έργο που αφορά τη Γ.Μ. 400kV Μεγαλόπολη – Πάτρα, ενώ η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) έχει κατατεθεί από τον Ιούλιο του 2010, μέχρι σήμερα δεν έχει χορηγηθεί η αντίστοιχη Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων (ΕΠΟ). Αντίστοιχες αντιδράσεις και καθυστερήσεις έχουν σημειωθεί κατά της ανάπτυξης του νέου ΚΥΤ στην περιοχή Κορίνθου, όπου η αντίστοιχη ΜΠΕ είχε υποβληθεί το Μάιο του 2011, αλλά δεν έχει εξασφαλιστεί η συναίνεση των τοπικών φορέων για τη χωροθέτησή του. Οι καθυστερήσεις αυτές δημιουργούν επιπρόσθετες καθυστερήσεις στην έναρξη των επομένων σταδίων της υλοποίησης, όπως είναι η διαδικασία απαλλοτριώσεων, η οποία είναι επίσης χρονοβόρα (συνήθως διετής). Οι αλλεπάλληλες αυτές καθυστερήσεις, σε συνδυασμό με υπαναχωρήσεις και αλλαγές στη χωροθέτηση των έργων, καθώς και συνεχώς νέες εγειρόμενες αξιώσεις τοπικών φορέων, πέρα

από το γεγονός ότι οδηγούν στη χρονική μετάθεση των εργασιών, καταλήγουν και σε συνεχώς αυξανόμενο κόστος, το οποίο τελικά θα επιβαρυνθεί ο καταναλωτής ηλεκτρικής ενέργειας σε μία εξαιρετικά δυσχερή οικονομική συγκυρία για τη χώρα μας και για τους πολίτες.

Τα λοιπά θέματα που θίγονται στην υπόψη ερώτηση εκφεύγουν της αρμοδιότητος του ΑΔΜΗΕ.

Με τιμή

Πρωτότυπο υπέγραψε

Σ. ΒΑΣΣΟΣ
Διευθύνων Σύμβουλος

Κοινοποίηση:

- Γραφείο Υφυπουργού ΠΕΚΑ
κ. Α. Παπαγεωργίου
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα ΥΠΕΚΑ
κ. Κ. Μαθιουδάκη
- ΥΠΕΚΑ/Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Επενδυτών
για έργα ΑΠΕ

Πειραιώς 132,
118 54 Αθήνα
Τηλ.: 210-3727400
Fax: 210-3255460
E-mail: info@rae.gr
Web: www.rae.gr

Αθήνα, 4/1/2013

Προς: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

- Παραλήπτες από ΥΠΕΚΑ:**
1. Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Επενδυτών για Έργα ΑΠΕ
  2. Διεύθυνση Ηλεκτροπαραγωγής
  3. Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

Θέμα: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 5179/14.12.2012 Ερώτηση Βουλευτών σχετικά με εγκατάσταση σταθμών ΑΠΕ στην περιοχή της Πελοποννήσου (αρ. πρωτ. ΡΑΕ I- 166497/20.12.2012)

Κωδικός: O-53727

Σελίδες: 2

Σχετικά με την ως άνω Ερώτηση Βουλευτών, σας ενημερώνουμε ως εξής για τα ζητήματα που άπτονται τιν αρμοδιοτήτων της Αρχής:

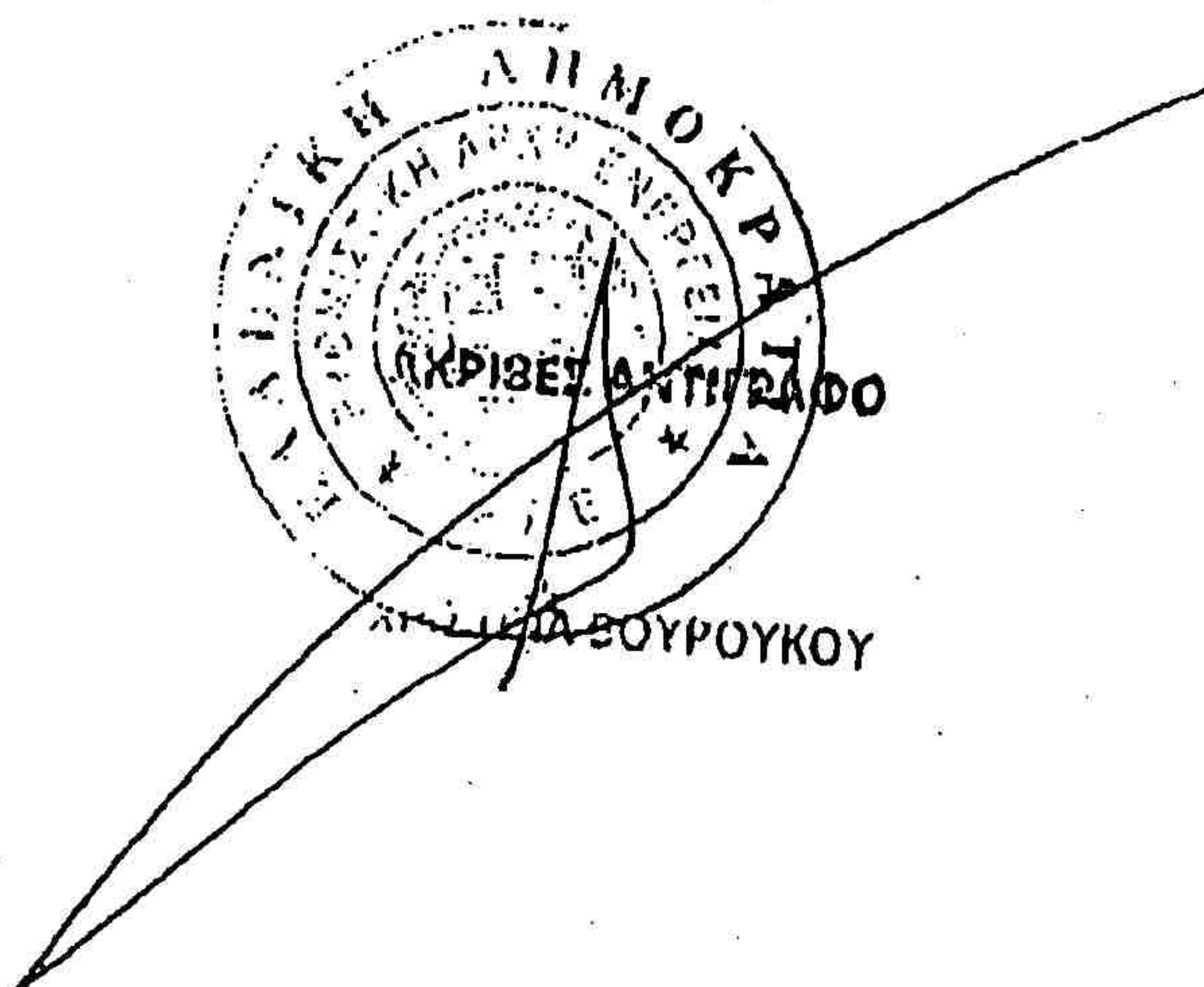
1. Η αναβάθμιση του δικτύου μεταφοράς στην Πελοπόννησο (από 150 kV σε 400 kV) προβλέπεται στην εγκεκριμένη Μελέτη Ανάπτυξης του Συστήματος Μεταφοράς (ΜΛΣΜ) περιόδου 2010-2014.
2. Σύμφωνα με τις προβλέψεις του θεσμικού πλαισίου (ν. 4001/2011), αρμόδιος φορέας για την ανάπτυξη (σχεδιασμό, χρηματοδότηση, υλοποίηση) του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε) είναι η εταιρεία Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Α.Δ.Μ.Η.Ε.· Α.Ε). Κατά τούτο, δεν προκύπτει «δυνατότητα της Περιφέρειας Πελοποννήσου να αναθέσει σε τρίτους την κατασκευή ή επέκταση του δικτύου μεταφοράς».
3. Η κατασκευή νέων θερμικών μονάδων αποτελεί αντικείμενο αποφάσεων που λαμβάνονται από τις εκάστοτε δραστηριοποιύμενους στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας στη χώρα, στο πλαίσιο του εθνικού ενεργειακού σχεδιασμού και του συναφούς με αυτόν θεσμικού πλαισίου. Για την περιοχή της Πελοποννήσου σημειώνεται ότι για το 2013 προβλέπεται η έναρξη λειτουργίας της νέας μονάδας Φυσικού Αερίου συνδυασμένου κύκλου της ΔΕΗ ΛΕ, ισχύος 811 MW, ενώ η ΔΕΗ ΑΕ

έχει ήδη αποσύρει τις μονάδες I και II του ΑΗΣ Μεγαλόπολης, συνολικής ισχύος 250 MW.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε περαιτέρω διευκρίνιση.

Ο Πρόεδρος της ΡΑΕ

Λρ. Νίκος Βασιλάκος

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ Α.Ε.

Πρεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος

Αρ./Ημ.: ΓρΔ/496 η/χ 1 - 12 - 12

Προς : κ. Ε. Λιβιεράτο
 Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας
 & Κλιματικής Αλλαγής

Θέμα : Απάντηση σε Ερώτηση Βουλευτών

Σχετικά : Η υπ' αριθμ. 5179/14.12.12 Ερώτηση που κατέθεσαν στη Βουλή των Ελλήνων οι Βουλευτές κ.κ. Α. Πετράκος και λοιποί.

Κύριε Υπουργέ,

Σε απάντηση της παραπάνω Ερώτησης των βουλευτών κ. Α. Πετράκου και λοιπών, σας γνωρίζουμε ότι, όσον αφορά τη ΔΕΗ, ο ενεργειακός σχεδιασμός για την Πελοπόννησο περιλαμβάνει τη Θερμική Μονάδα Ηλεκτροπαραγωγής Συνδυασμένου Κύκλου φυσικού αερίου Μεγαλόπολη V, καθαρής ισχύος 811 MW, η οποία είναι αυτή τη στιγμή υπό κατασκευή και αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία περί τα τέλη 2013 ή αρχές 2014. Εν τω μεταξύ, ήδη από το τέλος του 2011, έχουν αποσυρθεί οι λιγνιτικές Μονάδες I και II του ΑΗΣ Μεγαλόπολης A, συνολικής καθαρής ισχύος 226 MW, ενώ παραμένουν σε λειτουργία σε βάθος χρόνου και μέχρι εξαντλήσεων των κοιτασμάτων λιγνίτη της περιοχής, η Μονάδα III του ΑΗΣ Μεγαλόπολης A και ο ΑΗΣ Μεγαλόπολης B, συνολικής καθαρής ισχύος 511 MW. Οι παραπάνω Θερμικές Μονάδες (Μεγαλόπολη V, Μεγαλόπολη III και Μεγαλόπολη B) συνολικής καθαρής ισχύος 1322 MW μαζί με τον Υδροηλεκτρικό Σταθμό Λάδωνα καθαρής ισχύος 70 MW, εγγυώνται την ενεργειακή επάρκεια και ασφάλεια τροφοδοσίας της Πελοποννήσου σε ικανό βάθος χρόνου.

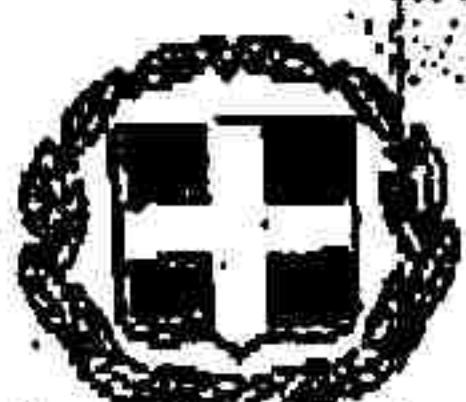
Πέραν της προαναφερόμενης νέας Θερμικής Μονάδας (Μεγαλόπολη V), η ΔΕΗ Α.Ε. -μέσω της θυγατρικής της ΔΕΗΑΝ- περιλαμβάνει στον ενεργειακό σχεδιασμό της την υλοποίηση ενός μεγάλου φωτοβολταϊκού πάρκου συνολικής ισχύος 50 MW στην περιοχή της Μεγαλόπολης στην Πελοπόννησο. Η συμβολή του έργου αυτού στην προστασία του περιβάλλοντος πρόκειται να είναι ανεκτίμητη, καθώς από τη λειτουργία του θα παράγονται περίπου 70.000 MWh/έτος (ενέργεια που αντιστοιχεί σε 28.000 νοικοκυριά του Ν. Αρκαδίας) και θα αποφεύγεται η εκπομπή 70.000 τόνων CO₂, 680 τόνων SO₂ και 131 τόνων NO_x ετησίως.

Με τιμή

Αρθούρος Ζερβός

Κοινοποίηση :

- Γραφείο Υψηλού Επίπεδου Ενέργειας κ. Α. Παπαγεωργίου
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής κ. κ. Μαθιουδάκη
- Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής/Δ/νση Ηλεκτροπαραγωγής
- Δ/νση Οργάνωσης/ Τμήμα Νομοθ. Συντονισμού & Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
& ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΥΠΕ
(ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ)

ΤΜΗΜΑ Α'

Ταχ. Δ/νση : Λ. Αλεξάνδρας 11
Τ.Κ. : 114 73
Πληροφορίες : Κ. Γιαβής
Τηλέφωνο : 210 641 7962
F.A.X. : 210 643 0637

Αθήνα, 20 Δεκεμβρίου 2012

Α.Π. 203888

ΠΡΟΣ: ΥΠΕΚΑ
Γραφείο Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου

Θέμα : Ερώτηση Βουλής σχετικά με τις σχεδιαζόμενες εγκαταστάσεις έργων ΑΠΕ στην Πελοπόννησο και την επίρρεση του υφιστάμενου δικτύου μεταφοράς

Σχετ. : Το υπ' αρ. 708β/18.12.12 έγγραφό σας με συνημμένη την υπ. αρ. 5179β/413/14.12.12 Ερώτηση Βουλής (α.π. ΕΥΠΕ/ΥΠΕΚΑ 203888/18.12.12).

Σε απάντηση της υπ. αρ. 5179β/413/14.12.12 Ερώτησης Βουλής με αντικείμενο τις σχεδιαζόμενες εγκαταστάσεις μεγάλων έργων ΑΠΕ στην Πελοπόννησο καθώς και τον κορεσμό του υφιστάμενου δικτύου μεταφοράς και σε ό,τι αφορά στις αρμοδιότητες της Υπηρεσίας μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Στην ΕΥΠΕ/ΥΠΕΚΑ δεν έχουν υποβληθεί φάκελοι Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) για εγκατάσταση μεγάλων έργων ΑΠΕ.
2. Σχετικά με την αναβάθμιση του δικτύου μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας στην Πελοπόννησο, από την Υπηρεσία μας έχουν εκδοθεί Αποφάσεις Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων για το νέο ΚΥΤ Πατρών και Μεγαλόπολης καθώς και την αναβάθμιση του δικτύου 150 και 400 kV στην ευρύτερη περιοχή των Πατρών και του Αιγίου.

Στη διαδικασία διαβούλευσης, στα πλαίσια της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, βρίσκονται τα έργα για την αναβάθμιση του δικτύου των 400 kV, όπως η Γραμμή Μεταφοράς ΠΑΤΡΑ – ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗ, ΚΥΤ ΚΟΡΙΝΘΟΥ και ΚΟΥΜΟΥΔΟΥΡΟΥ – ΚΟΡΙΝΘΟΣ, ενώ έχει εκδοθεί θετική γνωμοδότηση για Προκαταρκτική Περιβαλλοντική Εκτίμηση & Αξιολόγηση (ΠΠΕΑ) για τη Γραμμή Μεταφοράς ΚΟΡΙΝΘΟΣ – ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗ.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΕΥΠΕ/ΥΠΕΚΑ
ΕΣΤΟΛΕΡΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. ΕΥΠΕ
2. Χρον. Αρχείο
3. Τμήμα Α'
4. Κ. Γιαβής

βδc:\ΥΡΕΗΟΔΕ\Βουλή\203888-12.doc

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΆΛΛΑΓΗΣ
Γενική Γραμματεία Χωροταξίας και
Αστικού Περιβάλλοντος
Διεύθυνση Χωροταξίας.
Τμήμα : Γ'

Ταχ. Δ/νση : Αμαλιάδος 17
Ταχ. Κώδικας : 115 23
TELEFAX : 210 64 58 690
Πληροφορίες : I. Ράμπος
Τηλέφωνο : 213 1515-369

Αθήνα, 18.12.12
Αρ. Πρωτ: 63085

ΠΡΟΣ: Γραφείο
Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου Υ.Π.Ε.Κ.Α.

ΚΟΙΝ:

ΘΕΜΑ: Σχέδια για εγκατάσταση Β.Α.Π.Ε. στην Πελοποννήσο.

ΣΧΕΤ.: a. Το με α.π. 708/B/413/18.12.2012 έγγραφό σας (απ Χωρ.63085 /19.12.12) με το οποίο μας διαβιβάσατε την με α.π.5179/14.12.12 ερώτηση βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ Ε.Κ.Μ..

Σε απάντηση του (α) σχετικού και περιοριζόμενοι στα θέματα αρμοδιότητας μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Στο πλαίσιο των στρατηγικών στόχων που θέτει το οικείο Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, θεωρείται ότι η ανάπτυξη ολοκληρωμένων συστημάτων ενέργειας αποτελούν καθοριστικό παράγοντα ανάπτυξης της Περιφέρειας, ενώ η ανάπτυξη των ενεργειακών πόρων της, μπορεί να αποτελέσει σημαντικό παράγοντα έλξης προς εγκατάσταση παραγωγικών επιχειρήσεων και με εξαγωγικό προσανατολισμό.

Επίσης το Πλαίσιο ενθαρρύνει α) την ολοκλήρωση και αναβάθμιση των ενεργειακών υποδομών της Περιφέρειας, (δικτύων μεταφοράς, διανομής, αποθήκευσης διαφόρων μορφών ενέργειας), β) την περαιτέρω διεύρυνση του μεριδίου των ΑΠΕ στο ενεργειακό ισοζύγιο με την κινητοποίηση ιδιωτικών πόρων και την ενίσχυση των υποδομών που απαιτούνται για την επιπλέοντη διεύρυνση της διεύρυνσής τους στην αγορά και γ) τη μείωση της ενεργειακής έντασης με επενδύσεις εξοικονόμησης ενέργειας, μείωση των απωλειών των δικτύων μεταφοράς, επέκταση της συμπαραγωγής.

2. Για την ορθολογική ανάπτυξη έργων ηλεκτροπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) αλλά και για την υποστήριξη των εθνικών μας στόχων που αφορούν στην αύξηση του ποσοστού συμμετοχής των Α.Π.Ε. στην ακαθάριστη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και την συγκράτηση των εκπομπών αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου, έχει θεσμοθετηθεί τον Δεκέμβριο του 2008 το Ειδικό Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Α.Π.Ε.(ΦΕΚ 2464B/2008) το οποίο συμβάλλει καθοριστικά μεταξύ άλλων και στην προστασία του περιβάλλοντος και ιδιαίτερα των πλέον ευαίσθητων περιβαλλοντικών περιοχών και στην αρμονική «συνύπαρξη» τους με οικιστικές και άλλες παραγωγικές δραστηριότητες.

3. Με το Ειδικό Χωροταξικό για τις ΑΠΕ προσδιορίζονται πολυπές χωροθέτησης έργων Α.Π.Ε ανά κατηγορία δραστηριότητας και κατηγορία χώρου. Η προσέγγιση του Ειδικού Πλαισίου για τις ΑΠΕ, χωρίς να υπεισέρχεται σε μία εκ των προτέρων εκτίμηση και αξιολόγηση των στοιχείων σχεδιασμού του χώρου, κατά το πρότυπο του σχεδιασμού χρήσεων γης, παρέχει ένα επαρκές κατά την άποψή μας πλαίσιο κατευθύνσεων για την αξιολόγηση, σε συνδυασμό πάντα με την υποβολή εκ μέρους των ενδιαφερομένων των αναγκαίων πληροφοριών στο πλαίσιο των διαδικασιών περιβαλλοντικής αδειοδότησής τους, αιτημάτων χωροθέτησης αιολικών εγκαταστάσεων. Ειδικότερα η προσέγγιση που ακολουθεί έχει στόχο τον **προσδιορισμό κανόνων χωροθέτησης**, για την ελεγχόμενη εγκατάσταση των Α.Π.Ε., οι οποίοι περιλαμβάνουν **εξαιρέσεις περιοχών** από τη χωροθέτηση αιολικών μονάδων, **ελάχιστες αποστάσεις** από συγκεκριμένες δραστηριότητες και περιοχές, τον **καθορισμό μέγιστων επιπρεπόμενων πυκνοτήτων αιολικών εγκαταστάσεων** (εκτίμηση της φέρουσας ικανότητα των ΠΑΠ) **έλεγχος ένταξης των αιολικών εγκαταστάσεων στο τοπίο** και ελάχιστες αποστάσεις μεταξύ ανεμογεννητριών για τη διασφάλιση της λειτουργικότητας.

4. Ειδικότερα, σύμφωνα με το **Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ**, (ΦΕΚ 2464Β/2008) και συγκεκριμένα στο άρθρο 21 παρ. 1 του Ειδικού Πλαισίου για τις Α.Π.Ε. προβλέπεται ότι τα κατώτερα επίπεδα σχεδιασμού (Περιφερειακά Πλαίσια, Ρυθμιστικά Σχέδια, Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια, ΣΧΟΟΑΠ και Ζ.Ο.Ε.) οφείλουν να εναρμονίζονται με τις κατευθύνσεις των Ειδικών Πλαισίων, λαμβάνοντας υπόψη κατά τα λοιπά και την ισχύουσα νομοθεσία που τα διέπει.

Ε.Δ.:

1. Δ/νση Χωροταξίας
2. Χρον. Αρχείο
3. Τμήμα Γ'
4. Α. Γουργιώτης
5. Ι. Ράμμος

Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΠΟΛΥΞΕΝΗ ΖΕΙΚΟΥ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΦΑΤΣΕΑ
Μόνιμη Υπόληπτος
με Ε' Καθεύδρα

